

Raadsvoorstel
Aan de raad van de gemeente Sliedrecht

Zaaknummer: 2291873	Sliedrecht, 15 mei 2019
---------------------	-------------------------

Onderwerp

Aandeelhouderschap Eneco

Beslispunten

Kennis te nemen van het besluit van het college om het voorlopige principebesluit van 31 oktober 2017 te herzien en het aandelenbelang in Eneco te gaan verkopen.

Inleiding

Eneco is in 2017 gesplitst in een energiebedrijf en een netwerkgroep. Daarbij is besloten het energiebedrijf te privatiseren. Elke van de gemeentelijke aandeelhouders is verzocht een principebesluit te nemen over het al dan niet verkopen van de aandelen. Tijdens de besluitvormende vergadering van de raad op 24 oktober 2017 is de Motie Aandelenbelang Eneco aangenomen. Hieruit is geconcludeerd dat de gemeente Sliedrecht kiest voor het aanhouden van de aandelen van Eneco. Belangrijke argumenten daarbij waren dat:

- De verkoop tot een onzekerheid zou leiden in het financieel perspectief van Sliedrecht.
- Eneco goed presteert op het gebied van duurzaamheid en dat met stabiele, toekomstbestendige aandeelhouders kan blijven doen.
- Gemeenten met een aandelenbelang gezamenlijk de duurzame strategie kunnen bewaken.

Eerder had het college op 5 september 2017 een principebesluit genomen voor afbouw van het aandelenbelang. Op grond van bovenstaande politieke feit heeft het college echter op 31 oktober 2017 dit principebesluit herzien en besloten tot het aanhouden van de aandelen. Hierover is uw raad destijds via een CIB geïnformeerd. In oktober 2017 is door een meerderheid van de gemeenten het principebesluit genomen tot verkoop (circa 75% van het aandelenbelang).

Stand van zaken transactieproces

In december 2018 heeft Eneco ons geïnformeerd over het transactieproces om het bedrijf te privatiseren. De stuurgroep, waarin zowel Eneco als de aandeelhouders vertegenwoordigd zijn, hebben gekozen voor een 'gecontroleerde veiling' als meest passende methodiek. Het verkooptraject wordt in 2019 doorlopen met als resultaat dat door de stuurgroep een winnende partij wordt aangewezen. Op basis van dit winnende bod volgt naar verwachting in het 1^e kwartaal van 2020 definitieve besluitvorming door alle aandeelhouders of zij hun aandelen verkopen. Dit is het moment voor een definitief ja of nee over verkoop.

Ontwikkeling: aandeel blijvende gemeenten neemt steeds verder af.

Gezamenlijk vertegenwoordigden de 'blijvers' na de besluitvorming in oktober 2017 circa 25% van de aandelen. De blijvers zijn de afgelopen periode gezamenlijk opgetrokken in het proces, waarbij zij door Delft zijn vertegenwoordigd in de AHC. Zoals eerder bericht hebben inmiddels verschillende gemeenten, waaronder Den Haag en inmiddels ook Ridderkerk en Schiedam, hun besluit herzien. Dit heeft ertoe geleid dat het aandeel blijvers is gedaald tot 6%.

Herzien van principebesluit

Deze verdere ontwikkelingen hebben gevolgen voor het aandeelhouderschap van Sliedrecht. Op 7 mei 2019 heeft het college daarom besloten het voorlopige principebesluit van 31 oktober 2017 te herzien en het aandelenbelang van Eneco te gaan verkopen. Via dit raadsvoorstel vragen wij uw raad hier

kennis van te nemen. Het is aan u als raad om straks na afloop van het transactieproces een definitief besluit te nemen over de verkoop van de aandelen.

Beoogd effect

Verkoop van aandelenbelang in Eneco.

Argumenten

1.1 Wij zien geen publieke belangen die een blijvend Sliedrechts aandeelhouderschap rechtvaardigen. Het aandeel 'blijvers' is gedaald naar 6%. Dit betekent dat in de nieuwe situatie na verkoop er een nieuwe eigenaar komt met een meerderheidsbelang van bijna 95%. De zeggenschap voor de blijvers is in de toekomst, bijvoorbeeld over dividenduitkeringen of de duurzame strategie, hierdoor minimaal. Het publieke belang om als gemeentelijk aandeelhouder aan te blijven in een commercieel bedrijf lijkt daarmee niet langer gediend.

1.2 Wettelijke kaders bepalen dat aandelen met een minderheidsbelang van 5% of lager kunnen worden gekocht door de nieuwe meerderheidsaandeelhouder.

Naar verwachting gaan (nog) meer blijvende gemeenten de komende tijd alsnog besluiten tot verkoop. Het is daarom meer dan waarschijnlijk dat minimaal 95% van de aandelen in handen komt van de nieuwe eigenaar. Dit betekent dat de nieuwe eigenaar, conform de wettelijke uitkoopregeling, ook de resterende aandelen *eenzijdig* via een procedure kan overnemen. Degene met het minderheidsbelang kan hier weinig tegen doen, omdat de wet ervoor bedoeld is minderheidsbelangen 'op te ruimen'.

1.3 Het nu verkopen van de aandelen levert de hoogste prijs op.

Op het moment dat een potentiële nieuwe eigenaar zicht heeft op een aandelenbelang van meer dan 95% leidt dit naar verwachting tot een hoger bod. De weg is dan namelijk vrij om, eventueel via de uitkoopregeling, alle aandelen in bezit te krijgen. Het is daarom verstandig om in dit stadium van het traject het principebesluit te herzien in plaats van te wachten op de definitieve besluitvorming in 2020. Aanvullend worden bij de verkoop clausules vastgelegd die voorkomen dat 'blijvende' aandeelhouders in een later stadium alsnog verkopen voor een hoger bedrag. Dit om speculatie te voorkomen. Het later (verplicht) verkopen levert daarom nooit een hogere prijs op.

1.4 Aanblijven als aandeelhouder een onzeker financieel perspectief biedt.

In de begroting voor 2019 is een dividend voor Eneco opgenomen van € 361.000,-. Het aanblijven als aandeelhouder brengt als risico met zich mee dat er straks weinig tot geen zeggenschap is over het uitkeren van dividend. De nieuwe eigenaar kan met ruim 90% van de aandelen hier zelfstandig over besluiten. Dit levert onzekerheid op. Het verkopen levert daarentegen een eenmalige opbrengst op. Deze opbrengst kan deels gebruikt worden om de komende jaren het wegvallen van het dividend op te vangen. Dit biedt daarmee juist meer financiële controle. Verderop in dit voorstel gaan we daar nader op in.

Het argument uit de motie 'Aandelenbelang Eneco' dat verkoop tot financiële onzekerheid leidt geldt gezien bovenstaande ook in het geval van het behouden van de aandelen en vraagt daardoor om een nieuwe afweging.

1.5 Het principebesluit over het aandeelhouderschap van Eneco is volgens artikel 160 van de Gemeentewet een bevoegdheid van het college.

Hoewel besluitvorming over het aandeelhouderschap de bevoegdheid van het college is vinden wij het belangrijk het standpunt van de raad hierin nadrukkelijk mee te wegen. Bij het eerdere besluit in oktober 2017 is dat, onder meer op grond van de motie 'Aandelenbelang Eneco', ook gedaan. Met dit voorstel geven wij hier invulling aan voordat het college een besluit neemt.

Kanttekeningen / Risico's

1.1 Bij verkoop van de aandelen hebben wij geen invloed meer op de duurzame strategische koers van Eneco.

Het risico bestaat dat een nieuwe eigenaar de duurzame strategie van Eneco afzwakt. Dit is echter ook bij behoud van de aandelen lastig te voorkomen gezien het grote meerderheidsbelang van de nieuwe eigenaar. In het proces van verkoop wordt hier echter rekening mee gehouden. Zo vindt de beoordeling van de biedingen plaats aan de hand van verkoopvoorwaarden en criteria die door de AHC en Eneco zijn opgesteld. Naast de prijs wordt daarbij ook gekeken naar duurzaamheid en werkgelegenheid. De verkopende gemeenten hebben ook de gelegenheid hier input voor aan te leveren. Deze voorwaarden maken onderdeel uit van de verkoopproces. Via de verkoopovereenkomst met de winnende bidder worden die geborgd. Ook zijn deze voorwaarden bedoeld om een stabiele en toekomstbestendige nieuwe aandeelhouder te vinden. De nieuwe eigenaar dient immers de afspraken daarin na te komen. Dit argument komt terug in de motie 'Aandelenbelang Eneco', maar met de verkoop worden dus maatregelen getroffen om een juiste partij te vinden.

1.2 De dividendopbrengsten komen bij verkoop te vervallen

Sliedrecht ontvangt al decennia lang een jaarlijks dividend. In de begroting 2019 is hiervoor een bedrag van € 361.000,- opgenomen. Doordat deze structurele inkomsten vervallen bij verkoop dient hiervoor alternatieve dekking te worden gevonden. In de financiële paragraaf gaan we hier nader op in.

1.3 Er loopt nog een enquêteprocedure bij de Ondernemingskamer.

De momenteel lopende enquêteprocedure heeft betrekking op gebeurtenissen bij Eneco in het verleden voorafgaand aan het verkooptraject. De AHC en Eneco zien daarom geen reden om het verkoopproces aan te passen. Het onderzoek wordt naar verwachting in de 2^e helft van 2019 afgerond. Pas daarna weten we of dit niet alsnog consequenties heeft voor de verkoop.

Kaderstellende en controlerende aspecten t.b.v. de gemeenteraad, uitgesplitst in:

- **Financiële kaders**

Eenmalige verkoopopbrengst

Het definitieve akkoord voor verkoop door de gemeente wordt gemaakt op basis van een door de AHC en Eneco uitonderhandelde bieding met één overgebleven partij. De gemeente bepaalt dus nog aan het einde van het proces of ze al dan niet akkoord gaat met deze bieding. Het is nog onzeker hoeveel de verkoop van Eneco gaat opbrengen. In de jaarrekening 2017 is hierover het volgende opgenomen:

*In het consultatiedocument Aandeelhouderschap Eneco Groep NV, dat de Aandeelhouderscommissie van Eneco (AHC) heeft gepubliceerd, is met diverse voorbehouden een grove inschatting van de marktwaarde van de aandelen Eneco gegeven. Dit is ongeveer € 500 tot € 580 per aandeel. Uitgaande van een marktwaarde van € 540 per aandeel bestaat er een stille reserve in de aandelen Eneco van **€ 15,2 miljoen**. Tegenover deze stille reserve staat overigens wel structurele dividenduitkering in de begroting.*

Sliedrecht bezit 28.115 aandelen, zijnde 0,57% van het totale aandelenpakket. De waardering van de aandelen is op de balans van Sliedrecht verantwoord voor € 1,-. De opbrengst levert daarmee direct een positief resultaat op.

Derving van structureel dividend

We ontvangen jaarlijks op basis van ons aandelenkapitaal een structureel dividend. De verkoop van de aandelen leidt tot een derving van structurele ruimte in de (meerjaren)begroting van € 361.000,-. Om het wegvallen van de dividendopbrengst op te vangen binnen de begroting van de gemeente Sliedrecht is het voorstel om hiervan circa € 3,4 mln. te storten in een bestemmingsreserve om gedurende de aankomende 20 jaar (of 15 jaar) te groeien naar een structurele dekking voor het wegvallen van de dividendinkomsten Eneco. Ter illustratie zit dit er als volgt uit:

Jaar	Storting reserve	Onttrekking reserve	Op te vangen in begroting
1	3.420.000	342.000	18.000
2		324.000	36.000
3		306.000	54.000
4		288.000	72.000
5		270.000	90.000
6		252.000	108.000
7		234.000	126.000
8		216.000	144.000
9		198.000	162.000
10		180.000	180.000
11		162.000	198.000
12		144.000	216.000
13		126.000	234.000
14		108.000	252.000
15		90.000	270.000
16		72.000	288.000
17		54.000	306.000
18		36.000	324.000
19		18.000	342.000
20		-	360.000
21		-	360.000
...		-	360.000
Totaal	3.420.000	3.420.000	

Op deze wijze heeft u als raad voldoende tijd om maatregelen te nemen én beschikt de gemeente bij verkoop over incidenteel geld voor de ontwikkeling van Sliedrecht (de verkoopopbrengst minus de 3,4 mln.). Deze werkwijze is afgestemd met de provincie als toezichthouder en akkoord bevonden mits hierover besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden.

Wat te doen met de opbrengst?

Definitieve besluitvorming over het al dan niet verkopen van de aandelen vindt pas plaats in 2020 nadat er een winnende partij is geselecteerd. Dan is ook duidelijk wat de verkoopopbrengst is. Wij komen op dat moment ook bij uw raad terug met een voorstel over hoe we om kunnen gaan met de opbrengst (in geval van definitieve verkoop). Besluitvorming over het vormen van een bestemmingsreserve om de derving van dividend op te vangen maakt daar dan ook onderdeel van uit.

- **Wettelijke en Beleidskaders, eventueel inhoudelijke/ruimtelijke kaders**

De gemeente is volledig vrij om haar keuze te maken. De toenmalige minister van Economische Zaken heeft in antwoord op Kamervragen gezegd dat de Wet Onafhankelijk Netbeheer daartoe geen beletsel vormt. Op grond van artikel 160 lid 1 sub e van de Gemeentewet neemt het college een besluit over het aandelenbelang in Eneco Groep NV.

Volgens de wet Fido is het niet toegestaan om investeringen (w.o. in aandelen) te doen als het geen publiek belang dient.

- **Tijdspad, monitoring en evaluatie mb.t. voorgesteld raadsbesluit**

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Vervolgprocedure

Gedurende 2019 wordt het transactieproces doorlopen. Zodra er een eindbod ligt, naar verwachting begin 2020, dient de gemeenteraad een definitief besluit te nemen over de verkoop.

Eerdere besluiten/behandeling raad

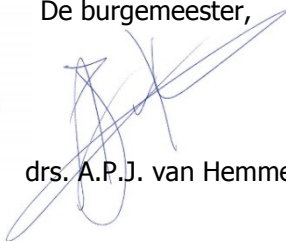
- Principebesluit college tot afbouw aandelenpakket Eneco d.d. 5 september 2017
- Beeldvormende vergadering Aandeelhoudersschap Eneco d.d. 19 september 2017
- Oordeelsvormende vergadering Aandeelhoudersschap Eneco d.d. 10 oktober 2017
- Motie 'Aandelenbelang Eneco' d.d. 24 oktober 2017
- Gewijzigd principebesluit college over Aandeelhouderschap Eneco d.d. 31 oktober 2017

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

H.F. van Breugel

drs. A.P.J. van Hemmen

Bijlage(n):

Concept raadsbesluit met de volgende bijlagen:

1. Raadsvoorstel Aandeelhoudersschap Eneco.
2. Motie aandelenbelang Eneco.
3. AB Raadsvoorstel Aandeelhoudersschap Eneco.